

Prosjektrapport Harald Henmo, LO Media

Deltakelse på «Story Seminar» med Robert McKee i London, mai 2018

Eller: Historiefortelling som metafor for livet

Robert McKee er forfatter av den mye brukte boka «Story», som legger fram prinsipper for narrativ struktur, særlig i filmmanus, men også i andre former for fortellinger i langformat. Boka er basert på seminarene han har holdt siden han var lærer ved filmskolen på USC, og fortsatt holder verden rundt. Så kjent er McKee for dette at han er en rollefigur i filmen «Adaptation», der den geniérklærte manusforfatteren Charlie Kaufman («Being John Malkovich», «Eternal sunshine of the spotless mind») skal prøve å lage filmmanus av en New Yorker-artikkel – og insisterer på å gjøre det uten hjelp av McKee. Det ender..., vel, på en veldig underlig måte.

I forlag, TV-redaksjoner og filmskoler deles også McKees bok ut i øst og vest til inspirasjon – så jeg hadde veldig lyst til å se hva dette bygger på.

Selve seminaret er litt vanskelig å oppsummere. Det er tre lange dager (kl. 09-20 hver dag) med forelesninger, der McKee legger fram byggesteinene i en god historie (disse er jo etter hvert velkjente, og McKee innrømmer glatt at han har rappet det meste fra Aristoteles): En protagonist/hovedperson/helt med et ønske/mål, forsøkene på å nå dette, som stadig motarbeides av antagonistene/skurkene (som kan være alt fra vonde barndomsminner og bindingsangst til rettsvesen eller romvesener) med akselererende intensitet, til et klimaks der helten *så vidt* vinner. Eller taper. Begge deler er mulige, og et narrativt tilfredsstillende utfall, så lenge kampen er jevn, og det står stadig mer på spill.

Dette illustrerer McKee ved hjelp av kjente filmer, skuespill og bøker (han er etter hvert blitt veldig opptatt av at prinsippene gjelder både for scenen, lerretet og det trykte ord) – der han også tar opp ting som hvordan under-/sidehistorier brukes til utfylling av og kontrapunkt til hovedhistorien, hvordan informasjon og fakta kan smugles inn uten å virke didaktisk og anmassende, hvordan bakgrunnshistorien kan presenteres bitvis, osv – fram til det hele kulminerer i en scene-for-scene gjennomgang av McKees ideelle kunstverk, eh, «Casablanca» (som får en helt annen valør etter hans åtte timer lange, lidenskapelige framstilling. Tro meg.)

Som sagt: Det er vanskelig å koke dette ned til veldig enkle og håndfaste tips og regler (McKee er mest opptatt av historiefortelling som «metafor for livet», og er blitt litt metafysisk innstilt med årene), men det er nyttig å bli minnet på hovedprinsippene, og ikke minst spørsmålene man kan og bør stille seg underveis i arbeidet når man skal få leseren (i vårt tilfelle) til frivillig å følge med på noe. Som en kollega i NRK sa etter å ha vært på kurset: «Jeg vet egentlig ikke helt hva jeg lærte, men jeg vet at jeg har lagd bedre programmer etterpå».

Og det er jo et godt utfall.